

Klimczyk Agata. Prawne aspekty Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej = Legal aspects of Fund of Development of Physical Culture. Journal of Education, Health and Sport. 2015;5(9):380-385. ISSN 2391-8306. DOI [10.5281/zenodo.30951](https://doi.org/10.5281/zenodo.30951)
<http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.30951>
<http://ojs.ukw.edu.pl/index.php/johs/article/view/2015%3B5%289%29%3A380-385>
<https://pbn.nauka.gov.pl/works/624466>
Formerly Journal of Health Sciences. ISSN 1429-9623 / 2300-665X. Archives 2011–2014
<http://journal.rsw.edu.pl/index.php/JHS/issue/archive>

Deklaracja.

Specyfika i zawartość merytoryczna czasopisma nie ulega zmianie.
Zgodnie z informacją MNiSW z dnia 2 czerwca 2014 r., że w roku 2014 nie będzie przeprowadzana ocena czasopism naukowych; czasopismo o zmienionym tytule otrzymuje tyle samo punktów co na wykazie czasopism naukowych z dnia 31 grudnia 2014 r.

The journal has had 5 points in Ministry of Science and Higher Education of Poland parametric evaluation. Part B item 1089. (31.12.2014).

© The Author (s) 2015;

This article is published with open access at Licensee Open Journal Systems of Kazimierz Wielki University in Bydgoszcz, Poland and Radom University in Radom, Poland
Open Access. This article is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Noncommercial License which permits any noncommercial use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author(s) and source are credited. This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/3.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited.
This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/3.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited.
The authors declare that there is no conflict of interests regarding the publication of this paper.
Received: 25.08.2015. Revised 05.09.2015. Accepted: 12.09.2015.

Prawne aspekty Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej Legal aspects of Fund of Development of Physical Culture

Agata Klimczyk

Nicolaus Copernicus University in Toruń

Streszczenie

Celem publikacji jest przedstawienie prawnych aspektów Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. W pracy dokonano analizy aktów prawnych oraz posiłkowano się przeglądem specjalistycznej literatury. Wskazano że rozwój sportu w Rzeczypospolitej finansowany jest ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej oraz ze środków pieniężnych w ramach tego funduszu rozdzielanych pomiędzy potrzebami o charakterze regionalnym, a także ogólnopolskim. Stwierdzono, że w ramach funduszu finansowane są także ośrodki naukowo-dydaktyczne związane ze sportem przygotowujące młodych ludzi do rywalizacji sportowej.

Słowa kluczowe: fundusz, kultura fizyczna, prawo.

Abstract

The main aim of this work is to show legal issues related to Fund of Development of Physical Culture. The author had analysed legal acts and reviewed specialist literature. It was presented that sport in Poland is funded by above- mentioned Fund. The author shows that financial support related to this Fund is earmarked for regional and nation wide issues. It was states that thanks to this support are financed sports scientific and sports schools in which young people are prepared to sports competition.

Key words: fund, physical culture, law.

Finansowanie wszelkich przedsięwzięć realizowanych przez państwo wymaga szczególnej formy, która zapewnić powinna przede wszystkim transparentność, a także gospodarność. Szczególną rolę z punktu widzenia organizacji i wykonywania zadań publicznych związanych ze sportem w zakresie zapewnienia środków pieniężnych odgrywa Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, który pozostaje w dyspozycji Ministra Sportu i Turystyki.¹ Omówienie problematyki zarysowanej w zdaniach poprzednich wymaga przede wszystkim odwołania do Rozporządzenia Ministra Sportu z dnia 10 października 2014 roku oraz szeregu ministerialnych programów, których celem jest dofinansowanie działań w zakresie sportu.

Na wstępie pracy należy wytłumaczyć czym jest kultura fizyczna i jakie są jej cele. Najważniejszymi założeniami jest dbałość o prawidłowy rozwój psychofizyczny i zdrowie wszystkich obywateli.² Cele te są spełniane poprzez sport, wychowanie fizyczne, rekreację ruchową, rehabilitację ruchową³. Z najważniejszego celu kultury fizycznej wypływają cele w zakresie kształcenia, określające konieczność kształtowania u wychowanków zainteresowań, zamiłowań i pozytywnych postaw wobec kultury fizycznej.⁴ Wszystkie te cele a przede wszystkim wychowanie fizyczne mają zapewnić prawidłowy rozwój jednostki, wspomaganie rozwoju fizycznego, motorycznego i zdrowia, oraz pomnażanie tych właściwości w życiu dorosłym⁵

Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z 10 października 2014 roku Dz. U. poz. 1391 określa między innymi problematykę dofinansowania zadań inwestycyjnych w zakresie sportu⁶ oraz związanych z rozwojem tej dziedziny aktywności ludzkiej.⁷ Pierwsze spośród wymienionych w zdaniu poprzednim zagadnień zostało uregulowane w przedmiotowym rozporządzeniu poprzez wprowadzenie pojęcia programu.⁸ W omawianym akcie prawnym wprowadzono trzy rodzaje programów. Pierwszym z nich jest program inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu⁹, natomiast drugi to program rozwoju regionalnej

¹ <http://www.msport.gov.pl/fundusz-rozwoju-kultury-fizycznej-dis>,

² art. 2 Ustawa o kulturze fizycznej z dnia 18 stycznia 1996 roku,

³ art. 2 Ustawa o kulturze fizycznej z dnia 18 stycznia 1996 roku,

⁴ K. Górna, W. Garbaciak, Kultura fizyczna w szkole. Materiały pomocnicze dla nauczycieli., Katowice 1994 r., s.5,

⁵ J. Nowotny, O. Nowotny- Czupryna, K. Czupryna, R. Plinta, Edukacja i reedukacja ruchowa, Podręcznik dla studentów fizjoterapii i fizjoterapeutów, Kraków 2003 r., s.4,

⁶ §4 Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 roku ,

⁷ §10 Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 roku,

⁸ §4 Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 roku,

⁹ §4.1. Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 roku,

infrastruktury sportowej.¹⁰ Trzeci natomiast rodzaj programów został określony jako inne programy.¹¹ Można zatem zauważyć, że dwa pierwsze programy stanowią konkretne desygnaty pojęciowe, a rodzaj programów wprowadzony w paragrafie 4 punkcie 3 stanowi otwarcie katalogu programów. Istotnym wydaje się zwrócenie uwagi na fakt, że pierwszy spośród wymienionych programów ma charakter ogólnopolski i służy realizacji programów odgrywających istotne znaczenie dla rozwoju sportu narodowego. Drugi spośród programów odnosi się do regionów, co stanowi pojęcie prawa unijnego i odnosi się w przypadku Rzeczypospolitej Polskiej do województwa. Należy jednocześnie zwrócić uwagę na fakt, że powierzenie ministrowi kompetencji w zakresie sportu lokalnego, stanowi preferowanie działań „ogólnych i zewnętrznych” w ramach rozwiązywania problemów regionalnych.¹² Istotnym problemem dotyczącym finansowania sportu w ramach działalności funduszu, będącego przedmiotem niniejszego artykułu, wydaje się bez wątpienia stopień dofinansowania poszczególnych inwestycji w zakresie sportu. Na podstawie uregulowań zawartych w §5 omawianego rozporządzenia można dokonać spostrzeżenia, że w obowiązującym systemie finansowania sportu występuje zjawisko preferowania pewnych określonych rodzajowo inwestycji. Mianowicie przepis o charakterze ogólnym zawarty §5 ust. 1 stanowi, że dofinansowanie inwestycji o charakterze sportowym może wynieść maksymalnie 50%. Przepisy szczególne zawarte w jednostkach redakcyjnych od §5 ust.2 do §5 ust. 4, stanowiące *lex specialis* w stosunku do treści §5 ust. 1 przewidują korzystniejsze warunki finansowania pewnych przedsięwzięć. Mianowicie dofinansowanie może wynosić nawet 70% w przypadku : obiektów szkoleniowych w szkołach mistrzostwa sportowego, akademiach wychowania fizycznego oraz pełnowymiarowej sali gimnastycznej, pod warunkiem, że zostanie ona usytuowana w gminie, w której nie znajduje się taki obiekt. Można zatem zauważyć, że szczególnie korzystne warunki finansowania dotyczą placówek służących szczególnemu rozwojowi kultury fizycznej wśród utalentowanej sportowo młodzieży, trenującej zarówno na akademiach wychowania fizycznego, jak i w szkołach mistrzostwa sportowego. Na równi z finansowego punktu widzenia stawiane są potrzeby młodych osób wyróżniających się predyspozycjami sportowymi i mieszkańców gmin, w których nie została wybudowana jeszcze sala gimnastyczna. Można stwierdzić na podstawie §5 ust. 2 omawianego rozporządzenia, że ułatwiony dostęp do kultury fizycznej jest traktowany na równi z rozwojem fizycznym sportowców szkolących się w szkołach o profilu

¹⁰ §4.2. Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 roku,

¹¹ §4.3. Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 roku,

¹² W. Bokajła, K. Dziubka(red.), Unia Europejska leksykon integracji, Wydawnictwo Europa, Kraków 2003, str. 90

sportowym oraz akademiach wychowania fizycznego. Należy zwrócić ponadto uwagę na fakt, że na dofinansowanie sięgające 80% mogą liczyć inwestycje, które służą odbudowie obiektów uszkodzonych przez żywioł, pod warunkiem spełnienia szeregu dodatkowych warunków.¹³ Szczególne zasady dofinansowania, będące niemalże finansowaniem dotyczą Centralnego Ośrodka Sportu oraz Instytutu Sportu, ponieważ ich inwestycje mogą być dofinansowane nawet w 99%.¹⁴ Dla inwestycji zawartych w długoterminowych planach wojewódzkich, zostało przeznaczone 33% dofinansowania kosztorysowej wartości inwestycji, oczywiście występują pewne wyjątki.¹⁵ Przed przejściem do analizy konkretnych programów należy zwrócić uwagę, że w przypadku podziału środków finansowych pochodzących z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej brana jest pod uwagę między innymi liczba ludności województwa, wielkości nakładów danego województwa na aktywność fizyczną dzieci, młodzieży oraz osób niepełnosprawnych oraz stopień zrealizowania zeszłorocznego dofinansowania.¹⁶ Uzasadnionym wydaje się zatem, że wysokość dofinansowania zależy od sytuacji demograficznej województwa oraz dotychczasowego wykorzystania na terenie województwa środków na cele sportowe. Ponadto można zauważyć, że szczególnie istotne dla prawodawcy znaczenia ma promocja aktywności fizycznej wśród osób młodych jak i niepełnosprawnych, którym sport jest potrzebny zarówno ze względu na prawidłowy rozwój psychofizyczny w przypadku dzieci i młodzieży, jak i ze względu na terapię w przypadku osób niepełnosprawnych. Powyższą opinię potwierdza fakt, że dofinansowaniu rozwijania sportu podlega również wspieranie szkolenia dzieci, młodzieży oraz osób niepełnosprawnych.¹⁷

Podjmując temat konkretnych programów realizowanych poprzez ministerstwo należy zwrócić szczególną uwagę na szerokie spektrum zadań realizowanych w ich ramach. Do najważniejszych programów należą program rozwoju infrastruktury lekkoatletycznej¹⁸, program rozwoju szkolnej infrastruktury szkoleniowej¹⁹, program remontowy²⁰ oraz program budowy hal tenisowych²¹. Można zatem zauważyć, że główne pola wykorzystywania

¹³ §5.3 Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 roku,

¹⁴ §5. 4 Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 roku,

¹⁵ <http://www.sztucznastrawa.eu/art/26/fundusz-rozwoju-kultury-fizycznej-107.html>,

¹⁶ § 6. 3 Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 roku,

¹⁷ §10 Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 roku,

¹⁸ <http://www.msport.gov.pl/program-lekkoatletyczny>,

¹⁹ <http://www.msport.gov.pl/program-rozwoju-szkolnej-infrastruktury-sportowej>,

²⁰ <http://www.msport.gov.pl/program-remontow>,

²¹ <http://www.msport.gov.pl/program-tenisowy>,

Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej wiążą się z promowaniem rozwoju dzieci i młodzieży oraz propagowania gry w tenisa, a także uprawiania lekkiej atletyki.

Podsumowanie

Należy podkreślić, że rozwój sportu w Rzeczypospolitej finansowany jest ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. Środki pieniężne w ramach tego funduszu rozdzielane są pomiędzy potrzeby o charakterze regionalnym, a także ogólnopolskim, a szczególnie istotnymi grupami korzystającymi ze wsparcia finansowego państwa są dzieci oraz młodzież, a także osoby niepełnosprawne. Godnym uwagi jest fakt, że w ramach funduszu finansowane są także ośrodki naukowo- dydaktyczne związane ze sportem jak Instytut Sportu czy Akademii Wychowania Fizycznego, a także szkoły mistrzostwa sportowego przygotowujące młodych ludzi do rywalizacji sportowej oraz rozwijające ich zainteresowania.

Literatura

1. <http://www.msport.gov.pl/fundusz-rozwoju-kultury-fizycznej-dis>,
2. art. 2 Ustawa o kulturze fizycznej z dnia 18 stycznia 1996 roku.
3. Górna K., Garbaciak W., 1994: Kultura fizyczna w szkole. Materiały pomocnicze dla nauczycieli., Katowice., s.5,
4. Nowotny J., Nowotny- Czupryna O., Czupryna K., Plinta R., 2003: Edukacja i reedukacja ruchowa, Podręcznik dla studentów fizjoterapii i fizjoterapeutów, Kraków, s.4.
5. §4 Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 roku.
6. §10 Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 roku.
7. §4.1. Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 roku.
8. §4.2. Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 roku.
9. §4.3. Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 roku.
10. Bokajła W., Dziubka K.,(red.), 2003 Unia Europejska leksykon integracji, Wydawnictwo Europa, Kraków, s. 90.
11. §5.3 Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 roku.
12. §5. 4 Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 roku.
13. <http://www.sztucznastrawa.eu/art/26/fundusz-rozwoju-kultury-fizycznej-107.html>
14. § 6. 3 Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 roku.
15. §10 Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 roku.

16. <http://www.msport.gov.pl/program-lekkoatletyczny>
17. <http://www.msport.gov.pl/program-rozwoju-szkolnej-infrastruktury-sportowej>
18. <http://www.msport.gov.pl/program-remontow>
19. <http://www.msport.gov.pl/program-tenisowy>